

Lovforslaget i dets Helhed sattes under Forhandling.

Ingen begærede Ordet.

Lovforslaget (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 49 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til Folketinget.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ministrenes Ansvarlighed.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 3107 ff.).

Sagen sattes til Forhandling.

Matzen: En Lov om Ministrenes Ansvarlighed er jo paabudt i Grundlovens § 12, og det turde vel nu være paa Tide, at vi alle efter bedste Evne søge at medvirke til Opfyldelsen af dette Bud. Det er jo i det Øjemed, det foreliggende Forslag er forelagt, og det har følgende Krav paa den alvorligste Overvejelse og de alvorligste Bestræbelser for virkelig at naa til et Resultat.

Forslaget angaar samtlige Ministre og hele deres Embedsførelse, for hvilken det fastsætter en Række Regler. Hvad de Forskrifter angaar, som i den Henseende indeholdes i §§ 1—6, kan jeg i det hele slutte mig til dem. Med Hensyn til Udtrykkene er der ganske vist paa enkelte Steder redaktionelle Spørgsmaal, som bør tages under nærmere Overvejelse, men de have alle mindre Interesse, og dem skal jeg ikke dvæle ved.

Men saa kommer Reglen i § 7, som omhandler det Tilfælde, at Statsskatter ere opkrævede eller Statsudgifter afholdte, der ikke have saadan Hjemmel, som Grundlovens § 49 kræver. Hvad der kræves efter § 49 siges ikke, men saaledes som jeg kan læse § 7, forudsætter den, at der slet ikke er erhvervet nogen Lovhjemmel for Udgifter — er der erhvervet en foreløbig Lovhjemmel, falder Tilfældet ind under § 8. Men § 7 omhandler altsaa det Tilfælde, hvor Skatter ere opkrævede eller Udgifter afholdte uden nogen som helst Lovhjemmel. Der mener jeg nu, det bør gøre en væsentlig Forskel, om Skatter ere opkrævede eller

Udgifter afholdte paa en Tid, da Lovhjemmel kunde erhverves eller ej. Det er vel ogsaa det, der er tænkt paa, naar der staar: „naar han dermed har forbundet den Hensigt at unddrage den paagældende Skatteopkrævning eller Udgiftsafholdelse fra Kongens eller Rigsdagens Beslutning“. Men det forekommer mig ikke, dette Udtryk er heldigt; for hvis han nu har afholdt den og forbeholdt sig at ville optage den paa Statsregnskabet, saa vil denne Fordring jo være fyldestgjort. Han har da ikke villet unddrage den fra Kongens og Rigsdagens Beslutning, men har kun forbigaaet Bevilningsmyndigheden. Det mener jeg altsaa, der klart maa sondres imellem, om han kunde og burde have erhvervet Lovhjemmel paa den Tid, den paagældende Udgift blev afholdt, eller Trangen til den er opstaaet paa en Tid, da saadan Lovhjemmel ikke kunde erhverves, fordi Rigsdagen ikke var samlet. Det er navnlig dette Tilfælde, for hvilket der maa gives Regel. Og naar jeg saa spørger mig sely, hvorledes man da maa regulere dette Tilfælde, saa maa jeg fastholde, at her foreligger et Nødstilfælde. Naar der visir sig Trang til en Udgift og der ikke er nogen Mulighed for i Øjeblikket at faa nogen Lovhjemmel, hvad skal en Minister saa gøre? Det forekommer mig, at saa maa man sige: Han skal for det første efter bedste Evne overveje, om der er nogen Nødvendighed for at handle og afholde Udgiften, fordi ellers Samfundet vil lide Tab, eller maaske endogsaa større Ulykker kunde true det, naar ikke Udgiften afholdtes —, og dernæst maa han ligeledes efter bedste Evne overveje, hvad der saa bør gøres, og handle derefter. Naar han har gjort det, ja saa kommer Sagen til at foreligge i Rigsdagen, og den kan have en anden Mening. Det ene Ting eller det andet Ting kan have en anden Mening, og hvis de mene, at han har fejlet, at der ikke forelaa nogen Nødvendighed for Udgiften, eller at han har baaret sig galt ad under de foreliggende Omstændigheder og har fejlet saa stærkt, at det ikke kan gaa hen uden Paatale, ja saa anlægges der Søgmaal, og saa dømmer Rigsretten, om han har fejlet i Henseende til at tro, at der var nogen Nødvendighed, eller om han har fejlet i den Fremgangsmaade, han har fulgt med Hensyn til at raade Bød paa den Trang, der var. Det beror da paa Udfaldet af Rigsrettens Dom, om han enten bliver domfældt eller frikendt. — Naar jeg nu i Henhold til denne Optattelse skulde formulere, hvorledes Regelen burde lyde, saa mener jeg, at man udelukkende bør gaa